

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102753

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дробіт Лілія Ришардівна

2. Drobot Liliia Ryshardivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Психологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-11-2021

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.035

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.29.37, 15.21.41, 15.31.31

Тема дисертації:

1. Особливості мотивації учіння дітей з розладами спектру аутизму
2. Specifics of learning motivation in children with autism spectrum disorder

Реферат:

1. У рамках даної дисертаційної роботи проведене теоретичне обґрунтування та експериментальне впровадження розробленої теоретично-обґрунтованої та експериментально апробованої програми розвитку мотивації учіння у дітей дошкільного віку з аутизмом. 1. Теоретичний аналіз та узагальнення наукових підходів до розкриття мотивації учіння дітей з аутизмом дають можливість стверджувати про відповідний рівень розробки і якості механізмів, напрямів, видів та умов надання психологічної допомоги дітям з аутизмом в системі дошкільної освіти. Визначено, що психологічний супровід дитини з аутизмом має спрямовуватися на створення оптимальних соціально-психологічних та побутових умов для розвитку, адаптації, функціонування емоційної сфери дітей з розладами спектру аутизму. Наявні дослідження мотивації учіння дітей із нормою розвитку та особливими освітніми потребами не показують, які особливості мотивація учіння має у дітей з аутизмом, зокрема в період дошкільного віку та при умові перебування цих дітей у закладах дошкільної освіти. 2. Дослідження феномену мотивації учіння дітей з аутизмом та її структури свідчить, що його ефективність залежить від таких показників як: наявність індивідуальної

психологічної роботи з дитиною , організація навчально-виховного процесу, логічна послідовність здійснюваного впливу, сприятливі психолого-педагогічні умови. Виявлено різні види психологічної корекції: «цілеспрямована, координована, послідовна», «часткова, довільна», «фрагментарна», які детермінують рівень прояву показників аутизму. 3. Також в результаті проведених досліджень обґрунтовано підбір засобів методики діагностики рівня психічного розвитку дітей з аутизмом дошкільного віку, що вимагає поетапної реалізації первинного та поглибленого рівнів діагностики, оцінку одержаних результатів та напрацювання індивідуальної програми розвитку дитини для кожного конкретного випадку. Як базові показники розвитку дітей з аутизмом відібрано рівень розвитку сенсорної сфери, великої та дрібної моторики, пізнавальних психічних процесів, розвитку мовлення, латералізації, зорово-рухової координації, поведінки, емоційних реакцій, здатності до наслідування, емоційно-вольової сфери та рівня важкості аутизму. 4. У ході дослідження визначено три рівні сформованості мотивації учіння: високий, середній та низький, та сформульовано їхні критерії; 5. Теоретична модель розвитку мотивації учіння у дітей дошкільного віку із аутизмом має такі етапи: діагностичний, змістовний, процесуальний, етап моніторингу. Діагностичний етап включає здійснення аналізу медичних даних, можливих несприятливих факторів, що призвели до порушень розвитку дитини, проводиться діагностика проявів психічного дизонтогенезу дитини. Змістовний етап розвитку включає в себе встановлення контакту дитини з фахівцем, пристосування спеціаліста до індивідуальних особливостей дитини. Процесуальний етап передбачає проведення стимуляції психічних процесів дитини, організацію структурування простору та часових рамок, діяльності дітей з аутизмом, організацію дошкільних груп за критерієм рівня розумового розвитку, розроблення індивідуальних корекційних програм. На етапі моніторингу проводиться спостереження за поведінкою дитини, її мотивацією до навчання, діалогічним мовленням, навичками самообслуговування та соціальною адаптацією. 6. Проведені кількісний та якісний аналізи отриманих результатів у контрольному експерименті показують, що опрацьована система психологічної роботи з дітьми з аутизмом в закладах дошкільної освіти, яка представлена у розробленій моделі, є ефективною. Виокремлено основні фактори, що забезпечують її ефективність: «активізація і розвиток пізнавальних психічних процесів», «встановлення психо-емоційного контакту психолога чи педагога з дитиною з розладами спектру аутизму», «використання елементів сенсорної інтеграції дітей з аутизмом».

2. Within the framework of this dissertation was provided the theoretical and experimental research and developed theoretically-substantiated and experimentally tested program of development of learning motivation in preschool children with autism. 1. Theoretical analysis and generalization of scientific approaches to the disclosure of learning motivation of children with autism provide an opportunity to argue about the appropriate level of development and quality of mechanisms, directions, types and conditions of psychological assistance to children with autism in preschool education. It is determined that the psychological support of a child with autism should be aimed at creating optimal socio-psychological and living conditions for the development, adaptation, functioning of the emotional sphere of children with autism spectrum disorders. The available studies of learning motivation of children with developmental disabilities and special educational needs do not show what features learning motivation has in children with autism, in particular during preschool and when these children are in preschool education. 2. The study of the phenomenon of learning motivation of children with autism and its structure shows that its effectiveness depends on such indicators as: the presence of individual psychological work with the child, organization of educational process, logical sequence of influence, favorable psychological and pedagogical conditions. Different types of psychological correction have been identified: "purposeful, coordinated, consistent", "partial, arbitrary", "fragmentary", which determine the level of autism. 3. Also, as a result of research, the selection of tools for diagnosing the level of mental development of children with autism of preschool age, which requires the gradual implementation of primary and advanced levels of diagnosis, evaluation of results and development of individual child development program for each case. The level of development of sensory sphere, large and small motility, cognitive mental processes, speech development, lateralization, visual-motor coordination, behavior, emotional reactions, ability to imitate, emotional-volitional sphere and level of autism are selected as basic indicators of development of children with autism. 4. In the course of the research three levels of

learning motivation formation were determined: high, medium and low, and their criteria were formulated; 5. The theoretical model of learning motivation in preschool children with autism has the following stages: diagnostic, substantive, procedural, monitoring stage. The diagnostic stage includes the analysis of medical data, possible adverse factors that led to developmental disorders of the child, the diagnosis of manifestations of mental dysontogenesis of the child. The meaningful stage of development includes establishing the child's contact with a specialist, adapting the specialist to the individual characteristics of the child. The procedural stage involves the stimulation of mental processes of the child, the organization of structuring space and time frame, the activities of children with autism, the organization of preschool groups on the criterion of mental development, development of individual correctional programs. At the monitoring stage, the child's behavior, motivation to learn, dialogic speech, self-care skills and social adaptation are monitored. 6. The conducted quantitative and qualitative analyzes of the results obtained in the control experiment show that the developed system of psychological work with children with autism in preschool institutions, which is presented in the developed model, is effective. The main factors that ensure its effectiveness are identified: "activation and development of cognitive mental processes", "establishing psycho-emotional contact of a psychologist or teacher with a child with autism spectrum disorders", "using elements of sensory integration of children with autism".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Островська Катерина Олексіївна

2. Ostrovska Kateryna Oleksiivna

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Лілія Миколаївна

2. Rudenko Liliia Mykolaivna

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вірна Жанна Петрівна

2. Virna Zhanna Petrivna

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вовк Анна Олександрівна

2. Vovk Anna Oleksandrivna

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ферт Ольга Григорівна

2. Fert Olha Hryhorivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Жигайло Наталія Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Жигайло Наталія Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.